అందాల బొమ్మ

తండ్రి ఇచ్చిన టెలిగ్రామ్ అందుకున్న గోపీకృష్ణ వెంటనే బయలుదేరి యింటికి వచ్చేశాడు. ఒకటే ఖంగారు పడిపోతూ.

వాకిట్లో ఎదురైన మేనమామ గోపీకృష్ణని చూస్తూనే "ఓ బావా! వచ్చేశాడయ్యా నాఅల్లుడూ! నే చెప్పలా. ఉత్తరాలకి వూడిపడతాడా? ఓ టెలిగ్రామ్ పారెయ్యి - దెబ్బకి రెక్కలు కట్టుకు వాలకపోతే నా పేరు కామయ్యే కాదని ఛాలెంజ్ చేసి చెప్పానా? గోపీ నే చెప్పినట్లుగా టంఛనుగా వూడి పడ్డాడు. ఇదిగో మన పందెం మాట మరవకు కానీయండయ్యా! పుగాకిలా పారెయవయ్యా బావగారూ!"

చేతిలోని హేండ్ బాగ్ పాలేరు కుర్రాడు అందుకుంటుంటే యాంత్రికంగా యిచ్చేసి ఇంటి వాతావరణం అంతా కలయజూస్తూ "అంతా బాగున్నారా మామయ్యా! నాన్న ఏరే ... అమ్మా!".

మేనమామ ఏదేదో అంటూన్నా అర్థం కాక తెల్లముఖం వేసుకు చూస్తూ నిల్చున్నాడు గోపీ.

"అల్లుడా! అందరం క్షేమం. అక్కా! ఇంకా లోపల ఏం చేస్తున్నావమ్మా... ఇడుగో నీ పుత్ర రత్నం."

గోపీ తల్లి శాంతమ్మ పరుగు-పరుగున వచ్చి కొడుకుని కౌగిలించుకుంది.

"ఎన్ని వుత్తరాలు రాసినా రాకుండా యిన్నాళ్లు ఎలా వుండబుద్ధి అయిందిరా? రా లోపలికి... కాళ్లు కడుక్కో కాఫీ తెస్తా!" తల్లి లోపలికి నడిచింది.

తండ్రి కాస్త దగ్గరకొచ్చి "ఎన్నాళ్ళు శలవు పెట్టావురా?" అన్నాడు కొడుకుని ప్రేమగా చూస్తూ.

"రెండు రోజులు"

"రెండు రోజులెలా సరిపోతుందీ? మరో వారం శలవు రాసి పడెయ్యి"

"ఎందుకూ? ఇంతకీ నన్నిలా అర్జెంటుగా రమ్మని టెలిగ్రాం ఎందుకిచ్చినట్లు?"

"ఎందుకేమిటీ! నీతో బోలెడంత పనివుంది. ఆ విషయం తర్వాత, ముందు స్నానం చేసి కాఫీ అదీ తీసుకో!" అంటూ వెళ్ళిపోయాడు ఆయన.

ఇంట్లో ఎవరెవరో బంధువులు చాలా మందే వున్నారు. ఒక్కొక్కరూ వచ్చి పలకరిస్తున్నారు. గోపీకి మహా చికాకే వచ్చింది. స్నానం చేసి డాబా మీదికి వెళ్ళి ఆరుబయట వాలు కుర్చీలో పడుకుని తల్లికి కబురు పంపాడు.

శాంతమ్మ "ఏమిటిరా నాయనా!" అంటూ వచ్చి కూర్చుంది.

"ఇందరు చుట్టాలు కట్టగట్టుకుని ఒకే సారి యిల్లు నిండిపోయేలా వచ్చారు, ఎందుకమ్మా?" విసుగ్గా ముఖం పెట్టి అడిగాడు.

"అదేమిటిరా అలా అంటావు! సిద్ధాంతి మరో మంచి ముహూర్తం లేదని రెండు రోజుల్లోనే మంచిది వుందని 'లగ్నం' పెట్టాడు. అందుకని ఏర్పాట్లన్నీ ఇక్కడే చేయించేస్తే బాగుంటుందని ఆలోచించి యేకంగా రెండూ"

తల్లి మాట పూర్తి కాకుండానే కోపంగా అన్నాడు. "మళ్ళీ ఎవరి పెళ్ళి చేస్తున్నారు?"

"నీప్రశ్న నా ముఖంలా వుంది. ఒక్క పెళ్ళికేనా 'లగ్నం' పెట్టేది. గృహ ప్రవేశానికి, పిల్లలని బడిలో వెయ్యడానికి, వడుక్కి, పెళ్ళికి, శోభనాలకి ..... ఇలా చెప్పాలంటే ఎన్నింటికో మంచి రోజులు చూడాలిగా!"

"నువ్వు చెప్పే ఏ ఒక్క అవసరం లేదు కదమ్మా! మరెందుకిప్పుడీ హడావిడి అంతా?"

"అవసరం మనకే... అంటే నీ కోసమే యిదంతా.... పదేళ్ళ పిల్ల మెడలో మంగళ సూత్రం కట్టి ఒక్కసారి తప్ప మళ్ళీ వాళ్ల గడప తొక్కావా అలా వెళ్ళి యిప్పటికి ఐదేళ్ళు దాటిపోయింది. ఎన్ని సార్లు రమ్మని రాసినా విన్పించుకున్నావా? మామాట ఖాతరు చేస్తున్నావా? కోడలు పుష్పవతి అయి రెండేళ్ళు దాటిపోతోంది. ఇంకా ఎన్నాళ్లు వూరుకుంటాం. చెప్పు? మొన్నటికి మొన్న ఆ హోటలు మెతుకులు సరిపడక వారం రోజులు పడక పెట్టావని వుత్తరం రాశావా?" అలా ఏదేదో చెప్పుకు పోతోంది శాంతమ్మ.

'పుష్పవతి అయింది' అంటే... ఈ పదానికి అర్థం తెలియక అలా అని, దానికర్థం ఏమిటని తల్లిని అడగ లేక వూరుకుండిపోయాడు.

శాంతమ్మని ఎవరో పిలవటంతో వెళ్లి పోయింది. గోపీ అలా ఆలోచిస్తూ పడుకునే వున్నాడు.

"బాబుగారూ! దిండు ఒకటి తేనా! ఇది కూడా ఎయ్యమంటారా?" నౌకరు రంగన్న దిండుచేత్తో పట్టుకుని అడిగాడు.

"అది కూడా వేసి, పరుపు వెయ్యి. రంగన్నా!..." మెల్లగా చెప్పాడు.

"ఏంటి బాబూ!" ఎంతో చనువుగా అడిగాడు రంగన్న. రంగన్న ఆ యింట్లో ముప్పైయ్యేళ్ళ బట్టీ నౌకరీ చేస్తున్నాడు. గోపీకి అతనంటే చాలా యిష్టం.

"రంగన్నా! 'పుష్పవతి అవటం అంటే ఏమిటి?"

రంగన్న మొదట తెల్లబోయాడు.... ఎంతో పెద్ద చదువులు చదివిన తన చిన్న దొర ఓ చిన్న మాటకి అర్థం తెలియక ఓనమాలు రాని తనని నిజంగా తెలియకే అడుగుతున్నాడా... గోపీ ముఖంలోకి పరీక్షగా చూసి నిజమే! అర్థం చేసుకో లేకపోయాడనే నమ్మకం కల్గి "చిన్న పిల్ల...పెద్ద పిల్ల అయిపోవాలి గందా! అప్పుడూ... అంటే పెద్ద మనిషి అవటం అన్న మాట అంటే అంతే... మరేమో మీరేమో పూర్వంలాగా పదేళ్ళ పిల్లకి 'సూత్తరం' ముడేశారు గందా! ఆ పిల్ల ఆ తర్వాత అయిందయె! అప్పుడేమిటో 'నచ్చత్రం' మంచిది కాదంట. అందుకనీ బాపనయ్య మంత్రాలు చెప్తా వుంటే ఆ పిల్ల పక్కన కూకుని........ఏందో శాంతి"....

"సరే సరే... నువ్వు క్రిందకి వెళ్ళిపో!"

రంగన్న అదేం విన్పించుకోకుండా ఇంకా యేదేదో చెప్పేస్తున్నాడు.

"ముందు నిన్నిక్కడ నించి వెళ్లమని చెప్పానా!"

యజమాని గొంతులోని కరుకు తనం గ్రహించిన రంగన్న 'బాబోయ్' అనుకుంటూ క్రిందకు పరుగు తీశాడు.

గోపీ మంచం మీద వాలి తల క్రింద చేతులుంచుకొని ఆకాశంలోకి తదేకంగా చూస్తూ ఆలోచిస్తున్నాడు.

కొన్నికొన్ని మాతృభాషలోని పదాలకే అర్థము తెలియని నేను ఎంత విజ్ఞానాన్ని ఆర్జించినట్లు? 'మెచ్యూర్' అయింది అంటే వెంటనే అర్థమైపోయి వుండేది. ఓహో...... యేమిటీ చిన్న విషయానికింత న్యూసెన్సు. విసుగు వచ్చేసింది అతనికి. తన వివాహపు జ్ఞాపకాలు గుర్తుకొస్తే చాలు చేదు తిన్నట్లయిపోతోంది. మనస్సు, అందుకే జ్ఞాపకాలని వీలైనంతవరకూ మర్చి పోవటానికి ప్రయత్నిస్తాడు. కాని అది సాధ్యం కాదు. అప్పుడప్పుడు ఈ జ్ఞాపకాలు అతన్ని బాధ పెడుతూ వుంటాయి.

వివాహం ప్రతి వ్యక్తికి ఓ మధుర స్మృతి. కాని నాకు, నాకు నిజంగా నేనెంత దురదృష్టవంతుడిని, అందం ఉంది,ఆస్తి వుంది, చదువుంది. స్వచ్ఛమైన మనస్సుంది. లేనిదల్లా అదృష్టం. దురదృష్టవంతడిని కాకుంటే అలా హఠాత్తుగా నాన్నాగారెవరో మిత్రుడికి మాట ఇచ్చేశారని దానికి నా జీవితం బలిచేసి ఓ పదేళ్ళ పిల్ల మెడలో మంగళసూత్రం కట్టిస్తారా?

ఇలా ఆలోచిస్తున్న గోపీకృష్ణకి తన వివాహం ఆ తర్వాత జరిగిన సంఘటనలు వరుసగా గుర్తుకొస్తున్నాయి.

బి.యస్.సి. ఫస్టుక్లాసులో పాసైనట్లు రిజల్సు రావటం తనతో సంప్రదించకుండానే తండ్రి పెళ్ళికి లగ్నం పెట్టటం ఒకేసారి జరిగింది.

ఎక్కడో అరణ్యంలో రైల్వేలో వుద్యోగం చేస్తున్న ప్రసాదరావు తన తండ్రి ప్రాణస్నేహితులట. ఇద్దరూ వియ్యమందాలని దేవుడి యెదుట ప్రమాణం చేసుకున్నారట. అది ఈ నాడు యదార్థం కావాలి అంటారు కామేశ్వర రావు గారు.

“నేను పెళ్ళి కాగానే కొడుకుని కన్నాను. కానీ ప్రసాదరావు మరి కాస్త ఆలశ్యంగా ఆడ పిల్లని కన్నాడు. ఏం చేస్తాం. అందుకే యిద్దరికి పన్నెండేళ్ళ వ్యత్యాసం వుంది. ఇదంతా భగంతుడి అభీష్టమే తప్ప నాదేం లేదు. ఈ పెళ్ళి జరిగి తీరాలి” అంటాడు కామేశ్వరరావు. శాంతమ్మ యిటు భర్తకి గానీ, అటు కొడుక్కి గానీ చెప్పలేక సతమైపోతోంది.

“నేనీ పెళ్ళి చస్తే చేసుకోను. చేసుకోనంటే చేసుకోను,” మొండి పట్టు పట్టాడు గోపీ. శాంతమ్మ తమ్ముడిని కన్నీళ్ళతో ప్రార్థించింది.

“ఈ వ్యవహారం ఎలాగోలా పరిష్కరించరా తమ్ముడూ!” అని.

బావమరిదిది మొండి పట్టుదలక్కా. ఈ పెళ్ళి జరక్కపోతే బలవంతంగా చస్తాడట ఆయన. ఆయన అన్నంతపని చెయ్యగల సమర్థుడు. ఇంక యెటొచ్చీ గోపీనే బుజ్జగించి ఈ పెళ్ళి జరిగేలా చెయ్యాలి” అని ఎంతకీ గది తలుపులు తీయకున్నా గోపీని బ్రతిమలాడి తలుపులు తెరిపించి తనూ గదిలోకి వచ్చి ఘడియ బిగించేసి మేనల్లుడిని మెల్లగా వొప్పించటానికి ప్రయత్నించసాగాడు.

“పిల్లకి కాస్త వయస్సు తక్కువే గాని లక్షణంగా వుంటుంది. నాయనా నీ తండ్రి మాటని గౌరవించు. నే పెద్ద వాడిని, మీఅమ్మకి కూడా దుఃఖం కల్గనీయకు. ఈ పెళ్ళి నీకేం బాధ కల్గించదురా. విను నాయనా మీ నాన్న పరమ మూర్ఖుడు. ఈ పెళ్ళి

జరక్కపోతే ఆయన అన్నంత పనీ చేసి తీరతాడు. అప్పుడు మీ అమ్మ బ్రతకగలదా చెప్పు. సమయం మించి పోయింతర్వాత నీవెంత బాధపడీ ప్రయోజనం లేదు. గోపీ... నామాట వింటావుగా". ఇలా ఎన్నో చెప్పి గోపీ నోరు నొక్కేసి లగ్నం ఖాయం చేసేశారు.

జ్యోతి తండ్రి ప్రసాదరావు పనిచేసే స్టేషను అరణ్యం మధ్యన. అందుకే గోపీకృష్ణ ఇంటి దగ్గరే పెళ్ళి చేసే ఏర్పాట్లు ఘనంగా జరిగాయి.

కోపం మింగేస్తూ "నీ స్నేహితులకి శుభలేఖలు పంపుకో" అని యిచ్చినవి విస్సిరి కొట్టాడు. ఎవ్వరికీ తెలియజెయ్యలేదు గోపీ.

పెళ్ళి జరుగుతోంది. మంగళ సూత్రం కట్టేప్పుడు ఓ క్షణం చూశాడు జ్యోతిని. సరిగ్గా ఆ సమయానికే పదేళ్ల జ్యోతి తన పెద్ద పెద్ద కళ్ళని యెత్తి పెళ్ళికొడుకు వైపు చూసింది.

ఏదో మహా అపరాధం జరిగి పోతూన్నట్లు ఓ పెద్ద ముత్తైదువు జ్యోతి నెత్తిన ఒక్కటిచ్చుకుంది. అంతే. మళ్ళీ జ్యోతి తలయెత్తలేదు.

జ్యోతి మెడలో మంగళసూత్రం మూడు ముళ్ళూ గట్టిగా వేసేసి కూర్చున్నాడు గోపీ. ఒక నిట్టూర్పు విడిచాడు. బంధుజనం వధూవరుల మీద అక్షంతల వర్షం కురిపించేస్తూన్నారు.

గోపీ చుట్టూ చూశాడోసారి కాస్త దూరంలో ప్రసాదరావూ, కామేశ్వరరావు గాఢాలింగనంలో తన్మయులైపోతున్నారు. వారి చిన్ననాటి కోరిక ఈ నాడు యదార్థమైందనే సంతోషం పట్టలేక పన్నీటి వర్షం కురిపించు కుంటున్నారు. కామేశ్వరరావు జరీ అంచు వుత్తరీయం మడతలు సరి చేసుకుంటూ దగ్గరకొచ్చి కొడుకు కోడలి మీద అక్షింతలు చల్లారు.

కామేశ్వరరావు తన వాగ్దానాన్ని సమయము వచ్చే వరకూ కనీసం శాంతమ్మకి కూడా తెలియజేయక మనస్సులోనే దాచుకున్నా, కొడుకు పెరిగి పెద్దవాడౌతున్నాడనే సంతోషం వున్నా ఓ వైపు దిగులు పడేవాడు. తన మాటని మన్నిస్తాడో లేదో అని..

ఈ వివాహ విషయం ఎత్తగానే మొదట నిరాకరించి హంగామా చేసినా, తర్వాత తండ్రి వాగ్దానం కోసం తలవంచిన కొడుకు సంస్కారానికి గర్వంగా వెన్ను విరుచుకుంటూ తృప్తిగా నవ్వారు.

గోపీ మనస్సు 'భగ్' మంది.

"తలంబ్రాలు పొయ్యి బాబూ! దోసిలిపట్టు ఇవి ఆ పిల్ల నెత్తిన పొయ్యాలి." బ్రాహ్మడు వివరంగా చెప్తున్నాడు..

"నాన్సెన్స్.... ఈ అలవాట్లన్నీ తీసి అవతల పారెయ్యండి. నేను పొయ్యను." విసుక్కుంటూ నీలుక్కుని కూర్చున్నాడు. పెద్దలు ఎందరు చెప్పినా విన్పించుకోలేదు.

"పోనీ నువ్వైనా పొయ్యవే జ్యోతీ!" అని ఎవరో ముత్తయిదువ అనడం తడవుగా జ్యోతి గబ గబా పది దోసిళ్ళు ఎత్తి పోసేసింది. గోపీకృష్ణ నెత్తిమీద నుంచి తలంబ్రాలు వర్షంలా క్రిందికి జారుతుంటే తీక్షణంగా చూశాడు. చుట్టూ వున్నవాళ్ళు జ్యోతిని ఎంక్రేజ్ చేస్తూన్నారు. జ్యోతి తలంబ్రాలు పోస్తూనే వుంది.

గోపీ ముఖంలో కత్తివాటుకి నెత్తురు చుక్కలేదు. అసలే గుండెలో మండే అగ్నికి ఆజ్యం పోసినట్లైంది. కోపాన్ని దిగమింగేసుకుంటూ పెదవులు బిగించి మధుపర్కంతో ముఖాన్ని గట్టిగా తుడుకుచుకుంటూ అనుకున్నాడు.

ఈ పెళ్ళి నిజంగా నాకే జరుగుతోందా? ఇది కల కాదా?? ఇది కలే అయితే యెంత బాగుండు. కాదు-ఇది నిజం! పచ్చినిజం!! బొమ్మలాంటి పిల్ల ఈ క్షణం నించీ నా ధర్మపత్నీ. భగవాన్...!

జరుగుతూన్నది యదార్థమే అయినా గోపీ మనస్సు 'నిజమే' అని అంగీకరించలేక సతమతమై పోతోంది. పెళ్ళి అంటే నూరేళ్ళ పంట. ప్రతి మనిషికీ ఈ పెళ్ళిని గురించి ఎనెన్నో కలలు వుంటాయి. అలాగే గోపీకృష్ణకి వున్నాయి. ఎందరు పెళ్ళి కూతుళ్ళని చూడాలో! ఎవరెవరు ఎలా వుంటారో !! ఏ పిల్ల నచ్చుతుందో!!! అనుకుని వూహించుకుంటూ ఎన్నెన్నో కలలు కనే తనని ఒక్కసారి విసిరి పాతాళంలోకి గిరాటు కొట్టినట్లు పదేళ్ళ పిల్లతో వివాహం జరుగుతోంది. పన్నెండేళ్ళ వ్యత్యాసం యిద్దరికీ! ఇలా ఆలోచనల్లో తేలిపోతూనే వున్నాడు. గోపీకృష్ణ.

"లేవండి! పెద్దలకి నమస్కరించాలి." పురోహితుడు అక్షంతలు తీసుకొని పెద్దలకి యిస్తూ ఆశీర్వచనం చెప్తున్నాడు. జ్యోతి తల్లికీ, తండ్రికీ నమస్కరిస్తూన్న గోపీకృష్ణని ప్రసాదరావు ఆత్మీయంగా గట్టిగా కౌగిలించుకున్నాడు. ఆ కౌగిలిలో ఏదో తెలియని మాధుర్యం వున్నా విదిలించుకుని ముందుకు నడిచాడు. జ్యోతి పమిట కొంగుకి తన వుత్తరీయం ముడిపడి వున్నది. జ్యోతి అది లాక్కుంటూ లోపలికి వెళ్ళిపోతోంది. గోపీకృష్ణకి వళ్ళు మండి పై మీది వుత్తరీయం వదిలేశాడు. తన వెనక భర్త వుత్తరీయం క్రింద జీరాడుతూ వెంట వస్తున్న సంగతి ఆ పిల్లకి తెలియనే లేదు. పిల్లలు నవ్వుతుంటే తెల్లబోయి చూస్తోంది.

"అయ్యో-అయ్యో...అదేమిటిరా గోపీ! అలా వదిలేశావ్?" కేకలేస్తున్నారెవరో. గోపీ అదేం పట్టించుకోలేదు.

ఇంక భోజనాలు ప్రారంభమైనాయి. పెళ్ళికూతుర్కి పెళ్ళి కొడుక్కి దగ్గర దగ్గరగా వడ్డించారు. వడ్డన పూర్తి కాకుండానే వెండిపళ్ళెంలో ఓ లడ్డుండ తీసుకు తినేస్తోంది జ్యోతి.

పంక్తిలో కూర్చున్న పెళ్ళికాని ఆడపిల్లలు కిసుక్కుమన్నారు.

అర్థంకాని గోపీ ఇటూ అటూ చూసి తర్వాత జ్యోతివైపు చూశాడు.

జ్యోతి చేతిలోని సగం లడ్డూ అతన్ని పరిహసిస్తూ నవ్వినట్లైంది.

అవమానం కోపం దిగమింగేస్తూ తల తిప్పేశాడు. పెళ్ళికూతురి తరఫున ఆమె వచ్చి జ్యోతితో మెల్లగా అంది.

"తప్పమ్మా? ఎవ్వరూ తినకముందే నువ్వలా తినకూడదు".

"నాకాకలేస్తోంది..." సగం తిన్న లడ్డూని అలా పట్టుకునే అమాయకంగా అంది.

"ఒక్క క్షణం వుండమ్మా!" బ్రతిమలాడుతోంది ఆమె.

"నాకివాళ చద్దన్నం కూడా పెట్టలా!" అంది ఏడుపు గొంతుతో.

పాతికేళ్ళొచ్చి ఇంకా పెళ్ళిళ్ళు గాని అమ్మాయిలు మళ్ళీ 'కిసుక్కు' మన్నారు.

అవమానంతో వుడికిపోతూ అక్కడ నుంచి లేచి పోవాలన్పిస్తోంది గోపీకి. అది మరీ అసహ్యం! చచ్చినట్లు భరించాల్సిందే! ఈ వెధవ న్యూసెన్సుని. గ్లాసుడు నీళ్ళతో బాటు కోపాన్ని కూడా మింగేశాడు. సంస్కారవంతుడైన గోపీకృష్ణ.

ఆమె జ్యోతికి మరీ మరీ చెప్పి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది. జ్యోతి క్షణం చుట్టూ చూసి మళ్ళీ అందుకుంది. ఓ లడ్డూని.....ఇక భరించలేక జ్యోతి చేతిమీద ఒక్కటేశాడు గోపీ. జ్యోతి అదిరిపోయింది. కళ్ళు నిండా నీళ్ళు నిండుకున్నాయి.

"వాంతి వస్తోంది!" అంటూ అక్కడ నించి లేచి వెళ్ళి పోయింది.

"స్టోర్ రూంలో ఒక్కర్తీ కూర్చుని అన్నం తింటోంది పెళ్ళి కూతురు..." అంటూ వార్త చేరేసింది గోపీ పినతల్లి కూతురు శాంతి.

సాయంత్రం మేజువాణీకి అంతా రెడీ చేశారు. గోపీకృష్ణ 'నాకిష్టం లేదలాంటివన్నీ' అని ఎంత చెప్పినా విన్పించుకోక తల్లి బలవంతపెట్టి తీసుకొచ్చి ఆడవాళ్ళ మధ్యన కూర్చో పెట్టింది.

మరో అర్థగంట గడిచినా పెళ్ళికూతురు రాలేదు. రానంటోంది అంటూ గుసగుసలు పోతున్నారు అమ్మలక్కలు.

"మంకు పిల్ల యెలా వేగుతాడో గోపీ" అంటున్నారెవరో.

గోపీ తల్లి శాంతమ్మా జ్యోతి తల్లి సుందరమ్మా జ్యోతిని బొమ్మలా అలంకరించి తీసుకొచ్చారు. వుబికి వచ్చే కోపాన్ని మింగేస్తూ ఒక్కసారి పెళ్ళి కూతురు వైపు చూశాడు. జెడ నిండుగా మల్లెమొగ్గలు కుట్టి వంటి నిండా నగలు పెట్టి ఓ జరీ ముద్దలాంటి పట్టు చీరె కట్టి వున్న జ్యోతి విగ్రహంలా కాదు అచ్చంగా కన్యకా పరమేశ్వరీ అమ్మవారిలా వుంది. అలవాటులేని పమిట మాటిమాటికీ పైకి యెగతోసుకోలేక సతమతమైపోతోంది. అంత అవస్థలోనూ ముఖం మటమట లాడిస్తూ తననే చూస్తున్న పెళ్ళి కొడుకు వైపు భయంగా ఓ సారి చూసి కళ్ళు తిప్పేసుకుంది.

తప్పు. అలా చూడకు అతని వైపు సిగ్గులేని పెళ్ళి కూతురంటారు" అంటోంది ఒకావిడ జ్యోతి ప్రక్కన చేరి," కోపంతో ముఖం దించేసుకుంది క్రిందికి. మరి తలెత్తితే ఒట్టు.

అక్కడ చేరిన వాళ్ళందరితో బాటు ఈ సారి గోపీకి నవ్వురాబోయి గభాలున ఆగిపోయింది పాపం. ఇంత అందమైన పెళ్ళికూతురివని. కసిగా పెదవి కొరుక్కున్నాడు. చేతిలోని పూలబంతి జ్యోతి వైపుకి విసరకుండా అలాగే కూర్చున్నాడు.

"పెళ్ళికొడుకు ఎంత మొండి ఘటమో!" అన్నారందరూ పోనీయండి తలోపాటా పాడేయండి అంది శాంతమ్మ కొడుకుని మరేమీ అనే ధైర్యం లేక.

"ఒకరి తర్వాత ఒకరు పోటీ పడ్డట్లు పాడుతున్నారు. అర్ధగంట అయినా జ్యోతి ఇటూ అటూ కదలలేదు. అబ్బ ఇంత బిగ పట్టుకుని యెలా కూర్చో గలిగిందబ్బా" అని గోపీకి జాలి ముంచుకొచ్చింది.

ఒకామె పెళ్ళి కూతుర్ని పరిహసిస్తూ పాట మొదలెట్టే సరికి అందరూ నవ్వులతో గోల చేస్తున్నారు. అయినా జ్యోతి తలెత్తలేదు. గోపీ పరిక్షగా చూశాడు. జ్యోతి నిద్రలో తూగుతోంది. అంత క్రితం వున్న జాలిపోయి కోపం ఛర్న వచ్చింది. మళ్ళీ ఎంత అవమానం భరించాలో అని చివాలున లేచి బైటకి వెళ్ళిపోయాడు.

మరొకావిడ పెళ్ళికొడుకు మీద పాట మొదలెట్టింది.

"పెళ్ళి కూతురు నిద్రలో తూగుతోంది. పెళ్ళ కొడుక్కి వున్న జాలిపోయి కోపం వచ్చి లేచిపోయాడు. ఇంకనీ పాట యెవరు వినాలమ్మా" అంటూ సాగదీసి అన్నది ఒకామె. పాపం పాడే ఆమె తెల్ల ముఖం వేసి పాట ఆపేసింది.

మరోసారి నవ్వు తెరలు తెరలుగా విన్పిస్తూంటే గోపీ గదిలోకి వచ్చి తలుపు ధామ్మని వేసేసుకున్నాడు.

ఈ పెళ్ళి చేసి క్షణం క్షణం నన్నెందుకు కిలా అవమానాలు పాలు చేస్తున్నావు భగవంతుడా! ఈపరీక్షకి నేనే దొరికానా, నేను భరించలేను... నే భరించలేను. అవమానాన్ని మింగే శక్తి లేక తలపట్టుకుని అలాగే కూలబడ్డాడు. గోపీకృష్ణ.

యెవరెవరో వచ్చి తలుపు తియ్యమని పిలుస్తున్నారు. ఐనా తియ్యలేదు. అందరి వంతూ అయి చివరికి మేనమామ వచ్చి తలుపు తెరిచే వరకు వదలలేదు. గోపీ ఇంక వదిలేటట్లు లేడని ఘడియ తీశాడు.

"ఎందుకురా అంత బాధ పడతావూ! పెళ్ళి కూతురు చిన్నదనేగా, ఇదేమంత పెద్ద విషయమురా గోపీ. ఆడపిల్ల తోటకూరకాడలా యెంత సేపట్లో యెదుగుతుంది. క్షణాల్లో ఎదిగిపోతోంది. నీ యెమ్మెస్సీ పూర్తి చేసి క్లాసుతెచ్చుకొని లెక్చరర్ వుద్యోగం కుదిరేసరికి యెలా యెంతగా యెదిగిపోతుందో చూడు. అప్పుడు నువ్వు గుర్తుకూడా పట్టలేవు. "ఎవరీ అందాల బొమ్మ" అనాలి. నా మాట గుర్తుంచుకో అయినా నువ్వు పెళ్ళి చేసుకున్నావు! ఇప్పుడు ఆ పిల్లని అసహ్యించుకుంటే యెలా? నువ్వు చేసేది తప్పురా! ఆ పిల్ల నీ ధర్మపత్ని. నీ అర్ధ శరీరం. ఆ పిల్ల గౌరనాగౌరవాలు నీవె ఈ రోజునుంచీ. ఆమె అవమానం నీదె. ఒరే గోపీ ఈ విషయం నువ్వు బాగా గుర్తించుకోరా".

గోపీ కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి.

"మామయ్యా వివాహం అంటే నేనెన్ని కలలు కన్నానో మీకు తెలియదు. ప్రేమించాలనీ పెళ్ళాడాలనీ ఇంకా యేవేవో..." గోపీ గొంతు పూడుకుపోయింది.

ఇప్పుడు మాత్రం పోయిందేంవుంది. పెళ్ళాన్నే ప్రేమించేసెయ్యి. ఆ పిల్ల కాపరానికి రావటినికి బోలెడంత టైముంది. ఈ లోపల కలలన్నీ ఈ పిల్లనే హీరోయిన్‌గా వూహించుకుని వ్యవహారం-

"మామయ్యా" చివ్వున లేచాడు.

"ఓరీ పిచ్చి సన్నాసీ నే చెప్పేది కాస్త వింటావా! అహ్హ వింటావా అంటా".

గోపీ జవాబేం చెప్పకుండా కిటికీ దగ్గరికి వెళ్ళి నిల్చున్నాడు. అందరికీ ఈ రోజెంత ఆనందమైన రోజు. కానీ నాకు.... నాకు, బాధతో మూలిగింది అతని హృదయం.

"గోపీ " మేనమామదగ్గరగా వచ్చి భుజం మీద చెయ్యివేశాడు.

"గోపీ ఈ రోజుల్లో వయస్సు ముదిరిన పెళ్ళి కూతుళ్ళు కన్పిస్తున్నారు కానీ మా చిన్నప్పుడు పెళ్ళిళ్ళంటే అచ్చంగా నీ పెళ్ళి లాగ వుండేవిరా. వధూవరులకి పది నుంచి

ఇరవై సంవత్సరాల వరకు వ్యత్యాసం వుండేది. అలాంటి పెళ్ళి చేసుకున్న మేమందరం సంసారాలు చెయ్యలేదూ, పిల్లలని కనలేదూ. పోనీ నీమాటకే వస్తా! ప్రేమకి అర్థం మాకు తెలియదా. మేం భార్యాభర్తలం ప్రేమించుకోలేదా. అసలు నన్నడిగితే 'ప్రేమ' అనే పదానికి అర్థం మా తరానికి తెల్సినట్టు మీ ఇప్పటితరానికి తెలియదురా. తెలియదంటే తెలియదు. ఇప్పటి ప్రేమలు టెరిలిన్, నైలాన్ సూట్లు చూసీ, క్రాపులు చూసీ ఆడపిల్లలు ప్రేమించేశాం అంటారు. ఇంక మగ పిల్లలు బెల్‌బాటం డ్రెస్సని చూసీ పమిటలే అవసరం లేని లుంగీలనీ చూసి, అదీ కాకుండా మగా ఆడో తెలియకుండా హిప్పీలా జుట్టు విరబోసుకోవటం చూసీ ప్రేమించేస్తున్నారు. 'దొమ్మరాదం' అని పాడగలిగిన పిల్లలు కావాని'' ఈ తరం కుర్రాళ్ళకి. రెండురోజులు ఇలాంటి యిద్దరిని ఓ యింట్లో పారేస్తే మాకు ప్రేమ వద్దు, పెళ్ళి వద్దు, అంటూ పత్తాలేకుండా పారిపోతారు. వీళ్ళకి అన్నం తినటం బోర్ బట్టలు యెప్పుడూ ఒకేరకం ఫాషన్ని వేసుకోవటం బోర్,తల్లీ తండ్రీ బోర్. అన్నా చెల్లెలూ బోర్ చివరికి యెప్పుడూ మార్చటానికి వీల్లేని మొగుడు బోర్. అసలు ఈనాటి యువతీ యువకుల మనస్తత్వాలు బోర్‌తో నిండిపోయాయి.. ఎప్పుడూ వీళ్ళకి కొత్తకొత్త కొత్తదనం కావాలి. ఆ కొత్తదనం బాగున్నా లేక పోయినా వాళ్ళకక్కరలేదు.''

మేనమామ యిలా మాట్లాడుతూంటే తన పరిస్థితి మార్చి అలా వింటూ నిలబడిపోయాడు గోపీకృష్ణ. ఆయన మళ్ళీ మొదలు పెట్టాడు.

''మా తరంలో పెళ్ళి ముందు, ప్రేమ తర్వాత. ఆ వివరాల జోలికి పోనులే! ఈ సారెప్పుడన్నా తీరుబడిగా చెప్తాలే గానీ అసలు విషయం దగ్గరకి వస్తా, ఒరే గోపీ! ఓ రహస్యం చెప్పనా?

''ఆడపిల్లకి ఆలశ్యం పెళ్ళికంటే ఈలాంటి బాల్య వివాహాలే నయంరా! ఎందుకంటే తన కాబోయే భర్త ఏ రాజకుమారుడో అవుతాడని కలలు కనటం వుండదు. యదార్థంగా ఆలోచిస్తూ భర్త మనస్సునీ అలవాట్లనీ అర్థం చేసుకుని భర్త చుట్టూనే ఆశలు అల్లుకుంటుంది. కనుక జీవితంలో పెద్దగా 'దగా' పడటం జరగదు. అందువల్ల మనస్పర్థలూ ఉండవు. పైగా ఈలాంటి ఆడపిల్లలు భర్తని ఎంతగా ఆరాధిస్తారో నీవే అనుభవం మీద తెల్సుకుందువు గాని! ఇంక భార్యా భర్తలయితే 'లవ్'కి అవకాశం వుండదనుకుంటావేమో! అది తప్పు... చిన్నప్పుడే పెళ్ళి అయితే సంవత్సరం లోపల అత్తారింటికి వెళ్ళాలా? అప్పుడు బావమరుదులు, వదినగార్లు, మరదళ్ళు, కన్పించీ కన్పించకుండానే వుండే భార్యామణి తళుక్ మంటూ ఇలా మెరిసి అలా మాయమై

మనస్సును మెరిపిస్తుంది. అప్పుడు ఆనందంతో గుండె ఆనందనృత్యం చేస్తుంది. చెప్పవోయీ అల్లుడా! ఇదంతా 'లవ్' కాదా? దీంట్లో ఎంత మాధుర్యముందో అర్థం అవుతున్నదా నీకు? ఇప్పుడు చెప్పు."

గోపీ మౌనంగా విన్నాడే కానీ జవాబు చెప్పలేదు.

"మూడు నిద్రలకి వాళ్ళ వూరు వెళ్ళనంటూన్నావట. ఇది నీకు భావ్యం కాదురా! అంతగా యిష్టం లేకుంటే వాళ్ళతో వెళ్ళి ఒక్కరోజే వుండి వచ్చేసెయ్యి. అసలు పెళ్ళి వాళ్ళ వూళ్ళో చెయ్యవల్సిన రివాజు. సౌకర్యం తక్కువ అని యిక్కడ కానిచ్చారనుకో! వాళ్ళకీ ఒక్కర్తే ఆడపిల్ల గదా! మరి అచ్చటా ముచ్చటా వుండదూ?"

గోపీ ఎడమచేతి వేళ్ళని పరీక్షిస్తూ వింటూన్నాడు. ఉదయం మామగారు లగ్నం సమయంలో పెట్టిన ఆకుపచ్చ రాయి వుంగరం తన వ్రేలిని అంటి పెట్టుకుని వుంది! ఆ వుంగరాన్ని ఇటూ అటూ తిప్పుతూ పరీక్షిస్తున్నాడు. ఆ రాయిలో తల వంచుకున్న పెళ్ళి కూతురు జ్యోతి కన్పించింది!

ఏమిటిది...! మరోసారి చూశాడు అక్కడ జ్యోతి ఎలా వుంటుంది? అంతా తన భ్రమ . ఇంత చిన్నపిల్ల అయినా నాకీ కలవర పాటేమిటి? తనని తను సంభాళించుకొని మేనమామకి గట్టిగా చెప్పేశాడు.

"నాకు వీల్లేదు. కాలేజీలు తెరిచేశారు. వెళ్ళిపోవాలి అంతే! మీరేం చెప్పద్దు. నేను విననూ... విననూ... వెళ్ళిపోవాలి అంతే! వెళ్లిపోయాడు గోపీకృష్ణ తన చదువు కోసం.

యం.యస్.సి. లో జాయిన్నైపోయాడు. పెళ్ళి జ్ఞాపకాలని మర్చిపోవటానికి ప్రయత్నం చేస్తూ చదువులో మనస్సుని 'లగ్నం' చేస్తూన్నాడు కాని మధ్య మధ్య బట్టల పెట్టె అడుగున తన పెళ్ళి నాటి ఫోటో గ్రాఫర్ ఎన్నిసార్లు తల ఎత్త మని హెచ్చరించినా సరీగ్గా సమయానికి తల వంచేసింది. ముఖం కాస్త కూడా కనిపించటంలేదు. సన్నగా వున్న చేతులూ, వాటికి వదులుగా వున్న గాజులూ, చీర కుచ్చెళ్ళ క్రింద పల్చటి పాదాలకి అంటిపెట్టుకున్న గజ్జెల పాంజేములూ యివే కన్పిస్తాయి. ఈ ఫోటో ఎవరన్నా చూస్తారనే భయంతో పెట్టె అడుగున దాచేశాడు.అసలు గోపీకి పెళ్ళి అయిపోయిందనే సంగతి స్నేహితులెవ్వరికీ తెలియనే తెలియదు. ఆ ఫోటో కోపం వచ్చి మధ్యకి చించెయ్యాలని ఎన్నోసార్లు ప్రయత్నించి చించలేక మళ్ళీ దాచేసుకున్నాడు గోపీ. ఇలా దాదాపు సంవత్సరం పూర్తి కావస్తోంది.

సంవత్సరం లోపల తప్పక రావాలని మామగారి దగ్గర నుంచి ప్రాధేయపూర్వక మైన వుత్తరం వచ్చింది. ఇంక తండ్రి కూడా మరో వుత్తరం రాశాడు.

"వాళ్ళ మనస్సులని నువ్వు చాలా గాయపరుస్తున్నావు. ఈసారైనా అత్తగారింటికి తప్పకుండా వెళ్ళి రెండు రోజులైనా వుండిరా! ఇలా వెళ్ళటం మన ఆచారం. నా మాట మన్నిస్తావనే ఆశిస్తున్నాను. నువ్వు ఒంటరిగా వెళ్ళటానికిష్టం లేకపోతే పిన్నితో వెళుదువు గాని యింటికి రా!" యిది తండ్రి ఆజ్ఞ.

కట్టుకున్న తర్వాత తప్పేదేం వుంది? అని విసుగ్గానే బయలుదేరి మామగారికి వస్తూన్నట్లు టెలిగ్రాం యిచ్చాడు.

మామగారు చాటంత ముఖంతో స్టేషన్ లోనే స్వాగతం చెప్పాడు. అత్తవారింటికి వస్తున్నానే ఆనందం కంటే రైలు ప్రయాణంలోని శోభ గోపీని ముగ్ధుడిని చేసింది. దట్టమైన అరణ్యం! ఏవేవో తెలియని రకరాల చెట్లూ-తీగలూ, పువ్వులూ, వాటి వాసనలు, అదో వింత అనుభూతి కల్గిస్తోంది. స్టేషను నుంచి రెండెండ్ల బండిలో ప్రయాణం. ఇల్లు ఓ మైలుదూరం కూడా లేకపోయినా కొత్త అల్లుడిని నడిపించి ఎలా తీసుకు వెళతాడు ప్రసాదరావు... బండిలో కూర్చొనే బాట కిరువైపులా వున్న చెట్లనికుతూహలంగా చూస్తున్నాడు. ఆ చెట్ల గుబురులో అక్కడక్కడా ఓ నాలుగు గుడిసెలు కన్పిస్తున్నాయి. వాటికి కాస్తదూరంగా ఓ చిన్న పల్లెటూరు, ఓ నాలుగు రైల్వేక్వార్టర్సూ. కొన్ని కూలికి వెళ్ళే పేద ప్రజల గుడిసెలు చుట్టూ వున్నాయి. పట్న వాసానికి దూరంగా ప్రకృతి తల్లివడిలో వున్నట్లు ఎంత బాగుందిక్కడ? అనిపిస్తోంది గోపీకి.

అబ్బబ్బ! వుండమ్మా! పెళ్ళికూతురికి పూసలదండ గుచ్చుతున్నాను. ఇప్పటికే చాలా ఆలశ్యం అయిపోయింది. ఇంకా చాలా పని మిగిలిపోయింది." విసుగ్గా అంది జ్యోతి.

"అబ్బబ్బ! ఇప్పుడు కూడా బొమ్మల పెళ్ళిళ్ళేమిటే నీ పిచ్చి పాడుగాను. ఈ రెండు రోజులూ ఆ ఆటలు కట్టిపెట్టు".

"అదెలాగమ్మా? పెళ్ళి యేర్పాట్లన్నీ పూర్తి అయి పోయాయని మగపెళ్ళి వాళ్ళు కబురు పెట్టారు. నేనిక్కడ ఒక్కదాన్ని, కాస్త సాయం చెయ్యమ్మా అంటే 'ఓ చెంప అల్లుడొస్తుంటే అసలే పని తెమలక చస్తుంటే నీవో దానివి' అంటూ విసుక్కుంటివి"

జ్యోతి బొమ్మల పెళ్ళిళ్ళు చేయిస్తోనే వుందా! ఏయ్ భగవాన్. ఆ గొంతు జ్యోతిదే. 'నే వచ్చానని కాస్త కూడా సంతోషం లేదా ఆపిల్లకి. నాకంటే బొమ్మల పెళ్ళే ముఖ్యమా. ఈ పిల్ల బహుశా యెప్పుడూ బ్మొమ్మల్లో ఓ బొమ్మలాగానే వుంటుందా!

ఇంతసేపు అయి నేను వస్తే ఒక్కసారైనా కన్పించలేదు. ఆ చూసేదేంటిలే నాన్నగారి మాట తీసేయలేక రావటమేగాని ఈ జ్యోతికోసం నే రాలేదు.' నిట్టూర్చాడు గోపీ.

"ఈ టిఫిను తినుబాబూ. మామామగారెక్కడికో వెళ్ళినట్లున్నారు." అత్తగారు టిఫిను ప్లేటు అందిచ్చి వెళ్ళింది లోపలికి. బైటనించి నలుగురు ఆడపిల్లలు దాదాపు జ్యోతి వయస్సు వాళ్ళే పరుగుతో వచ్చి గోపీని చూడగానే కాస్త వెనక్కి పరుగెత్తారు. అలా వెళ్ళినవాళ్ళు పూర్తిగా వెళ్ళకుండా సన్నజాజి పొద మాటున దాగి ఒకరితో ఒకరు చెప్పుకుంటున్నారు.

"జ్యోతి మొగుడు బాగానే వున్నాడు కదూ!"

"అమ్మో చాలా పొడుగ్గా వున్నాడు కదూ!"

జ్యోతి మొగుడు నల్లగా వుంటాడని చెప్పింది. పచ్చి అబద్ధం కదుటే. తెల్లగా పొడుగ్గా అందంగానే వున్నాడు కదూ. అచ్చంగా నాగేశ్వరరావులా వున్నాడు.

"కోపం ఎక్కువే అందిగానీ అ ముఖం చూస్తే అలా కన్పించటంలేదే?"

"ఇంతకీ జ్యోతిని తీసికెళ్ళేందుకు రాలేదు కదా! జ్యోతి వెళ్ళిపోతే అసలిక్కడ యేం తోచనేతోచదు. వట్టి అరణ్యం కాదటే".

అత్తగారు కాఫీ కప్పు తెచ్చేసింది. అల్లుడు ఫలహారమే తినలేదింకా. సన్నజాజి పొదజాటున దాగిన పిల్లలు పారిపోయారు.

తెల్లవారి ప్రసాదరావు డ్యూటీకి వెళ్ళాడు. అత్తగారు కొన్ని తెలుగు, ఇంగ్లీషు పత్రికలు తెచ్చి అల్లుడికిచ్చి వంటపనిలోకి వెళ్ళింది.

రాత్రి భోజనం చేసేటప్పుడు తండ్రి ప్రక్కన కూర్చుంది. కానీ ముఖం సరిగ్గా కన్పించనేలేదు. అసలు ఆ పిల్లని పరీక్షగా చూడాలనే కోర్కె తనకి లేనూలేదు. పత్రికలు ఓ అర్ధగంట చదివి విసుగెత్తి కళ్ళుమూసుకు పడుకున్నాడు. ట్రాన్సిస్టర్ ఆన్ చేశాడు.

"మనసున మనసై బ్రతుకున బ్రతుకై తోడొకరుండిన అదే భాగ్యమూ!" ఘంటసాల పాట విన్పిస్తోంది. ఈ పాట అంటే తగని ఇష్టం గోపీకి. ఎన్నిసార్లు విన్నా తనివి తీరదు. ఆ పాటలోని అర్థం అతని గుండెని కదిలించేస్తోంది. ఆపాట అయి ఎల్లారీశ్వరి గొంతువిని టక్కున ఆపు చేశాడు. మళ్ళీ ఇల్లంతా నిశ్శబ్దం. జ్యోతి ఎక్కడుందో యేం చేస్తుందో కూడా తెలియదు. అత్తగారు వంట ఇంట్లో చేస్తున్న తీపి పిండివంటల తాలూకు ఘుమాయింపు వాకిలి వరకూ వస్తోంది.

నేనంటే అత్త మామలకంత అభిమానం యెందుకు? ప్రతి అత్త మామలూ అల్లుడిని ఇంత గౌవరంగా అభిమానిస్తారా లేక తమ పదేళ్ళ బొమ్మలాంటి కూతుర్ని చేసుకున్న చవట తనానికి జాలి పడటమా ఇది. గోపీకి పెళ్ళి గుర్తు కొచ్చి వుద్రేకం వచ్చేసింది.

ప్రపంచంలో నాకు జరిగినంత అన్యాయం మరెవ్వరికీ జరిగి వుండదు అనుకుని నిట్టూర్చాడు. యెక్కడ నుంచో నలుగురైదుగురు ఆడపిల్లల గొంతులు 'పెళ్ళి వారమండి! మగ పెళ్ళి వారమండీ! శ్రావ్యంగా విన్పిస్తున్నాయి. గోపీ కుతూహలంగా ఆ పాట వినవచ్చిన వైపు వెళ్ళి కిటికీలోంచి బైటకి చూశాడు, అక్కడ బొమ్మల పెళ్ళి మహా ఆర్భాటంగా జరుగుతోంది. జ్యోతి పెళ్ళి కూతురు బొమ్మనెత్తుకుని పెళ్ళి వారమండీ ఆడపెళ్ళి వారమండీ అంటూ పాడుతోంది. అడవిలోని రకరకాల పువ్వులు ఆకులతో కల్యాణ మంటపం తయారు చేశారు. పసుపూ కుంకుమ అక్షింతలు! నిజంగా జరిగే పెళ్ళి యేర్పాట్లకేమీ తీసి పోవటం లేదీ బొమ్మల పెళ్ళి.

జ్యోతి పెళ్ళి నాటికంటే మరీ సన్నగా అయింది. పుల్లల్లాంటి చేతులూ, లూజు జాకెట్టు, కణుమంచు నీలం పట్టు పరికిణీ, దానిమీద పెద్దపెద్ద పువ్వుల వోణీ తల్లో ఓ కిలో చామంతి పువ్వులు పెట్టుకుంది. ముఖాన పెళ్ళివారు పెట్టిన కుంకుమ నుదురంతా అయింది. మరీ చిక్కివున్న జ్యోతి ముఖం చూస్తే గుర్తుకొచ్చింది. రెండు మూడు నెలల క్రితం మామగారు జ్యోతికి జ్వరం వస్తోదనీ ఓ సారి వచ్చి చూసి వెళ్ళమనీ రెండు మూడు వుత్తరాలు రాశాడు. కానీ వాటికి తను జవాబు కూడా రాసిన గుర్తులేదు. పాపం వీళ్ళంతా యేమనుకున్నారో! యేమనుకున్నా పోయింది లేదులే! ఈ పిల్లకింత కంటే ఏం చెయ్యక్కరలేదు.

తనని తనే సమర్థించుకున్నాడు.

బొమ్మల పెళ్ళి పూర్తి అయింది. పిల్లలంతా చాలా అలిసి పోయారు. పెళ్ళి మేళం (బూరాలు) వూదుతున్న కుర్రాళ్ళు జ్యోతీ ఆకలి అంటూ గొడవ పెట్టారు. పెళ్ళి కొడుకు తల్లి కూడా 'ఇక ఆట చాలించేద్దాం ఫలహారం పళ్ళెం పట్టుకురా జ్యోతీ' అంది కాళ్ళు చాచుకుని కూర్చుని.

"అయ్యో! ఫలహారం పళ్లెం ఆ గదిలో పెట్టానే ఇప్పుడెలా," "జ్యోతి రెండుడగులు వేసి ఆగిపోయింది.

"ఏ గదిలో?"

"అదే .. ముందు గదిలో?"....

ఔను అన్నట్లు తల యెగరేసింది జ్యోతి.

"అయితే నువ్వే వెళ్ళి తీసుకురా. ఒరే సీను జయా నీలు ఆకులు పెట్టుకుని కూర్చోండర్రా."

"అమ్మో మరేం ఫర్వాలేదు లేవే, నేనిందాక చూశాను. అతను నిద్రపోతున్నాడు. మెల్లగా వెళ్ళి పట్టుకురా... అయినా నీ మొగుడు వున్న గదిలోకి ఇంకెవ్వరెడతారు?"

'నామొగుడికి కోపం యెక్కువే శాంతా, అందుకే భయం నాకు."

జ్యోతి ఇలా అనేసరికి కాస్త పెద్దగా వున్న పిల్లలు ఫక్కున నవ్వారు.

వాళ్ళనే చూస్తున్న గోపీకి నవ్వు వచ్చింది.

"ఎలాగూ నిద్రపోతున్నాడుగా మెల్లగా మంచం క్రిందనించి దూరి అవతలకి వెళ్ళి అల్మారు యెక్కి త్వరగా తీసుకురా."

జ్యోతి ఇష్టం లేకున్నా తప్పనిసరిగా ముఖం నల్లగా పెట్టుకుని మెల్లిగా గదిలోకి వస్తూంటే గోపీ గమ్మున వచ్చి మంచంమీద పడుకుని కళ్ళు మూసుకున్నాడు. జ్యోతి పరికిణీ పైకి పట్టుకుని మెల్లిగా అడుగులో అడుగు వేస్తున్నా కాలి గజ్జెల పాంజేబులు గల్‌గల్ మనిచిరుశబ్దం చేస్తూనే వున్నాయి.

ఆ శబ్దం లయబద్ధంగా యెంతో హాయిగా విన్పిస్తోంది గోపీ చెవులకి. నెచ్చెలులు ఇచ్చిన సలహా పాటించి మంచం క్రింద దూరింది. గోపీకి గిలిగింతలు పెట్టినట్లయింది. కాస్త కళ్ళు తెరిచి చూశాడు పిలకజడకి ఆరంజ్ కలర్ రిబ్బన్ కుచ్చు అందంగా వ్రేలాడుతోంది.

జ్యోతి వూపిరి బిగపట్టి మంచం క్రింది నుంచి అవతల పక్కకి వెళ్ళి గోపీ నిద్రపోతున్నాడా లేదా అని ఓ సారి పరీక్షగా చూసి అల్మారాపైకి యెక్కి ఫలహారం అందుకుని క్రిందికి దిగి మరోసారి గోపీ వైపు చూసింది. గోపీ తలక్రింద రెండు చేతులూ పెట్టుకుని తననే చూస్తున్నాడని గ్రహించే సరికి చేతులు వణికి పళ్ళెం క్రింద పడేందుకు సిద్ధమైంది.

భయంగా అలా చూస్తూ నిల్చిపోయింది.

"దొంగ దొరికింది" అంటూ లేచి పట్టుకోబోయాడు. జ్యోతి ఛంగ్‌న ముందుకు దూకేసింది. కానీ పిలక జడకున్న రెండు మీటర్ల రిబ్బన్ మాత్రం అతని చేతిలో చిక్కుకుంది. ఆ జడపట్టుకుని దగ్గరికి లాక్కున్నాడు. జ్యోతిముఖం ఎర్రబడిపోయింది. ఒకరి ముఖంలోకి ఒకరు క్షణం అలా చూస్తూండిపోయారు. కిటికీలో ప్రక్కన చేరిన కోతి మూకలాంటి పిల్లలు "ఇహీ హిహీ..." అనటంతో ఇద్దరూ ఒకేసారి తల తిప్పి చూశారు. గోపీ ముఖం నల్లబడిపోయింది. జ్యోతి జడ గుంజుకుని పారిపోయింది. కానీ రిబ్బన్ కుచ్చు గోపీ చేతిలో చిక్కిపోయింది.

సాయంకాలం అయిదు గంటలయింది. లోపల జ్యోతిని తల్లి గద్దిస్తోంది.

"ప్రొద్దున జడకి పెట్టిన కొత్త రిబ్బన్ యేమైపోయిందే. నల్లరాయిలా మాట్లాండవేం. అతను రాకరాక వచ్చాడు. ఈరెండు రోజులూ బొమ్మల పెళ్ళిళ్ళు కట్టిపెట్టమన్నాను. ఎప్పుడుచూసినా ఈ కోతిమూక నేసుకుని తోటలూ దొడ్లు పువ్వులు కాయలు అంటూ తిరుగుతావెప్పుడు. అతను చూస్తే యేమనుకుంటాడు?

నీకు చదువు రాదనే బొలెడంత బాధపడిపోతున్నాడు.

మాష్టర్ని పెట్టి చదువుకోవే తల్లీ అంటే ఒక్క రోజన్నా పాఠం అప్పగించావా. ఆయన్ని చూడగానే కడుపు నొప్పి, తలనొప్పి యెన్ని రోగాలో అన్నీ రోగాలే. ఆయన అటు వెళ్ళగానే ఇటుగెంతేస్తావు. యెన్ని బొమ్మల పెళ్ళి ళ్ళు చేయించమన్నా విసుగూ విరామం లేదు. ఇంతకీ రిబ్బన్ యేదీ అంట."

గోపీ చదివే నవల ప్రక్కన పెట్టి జ్యోతి యేం జవాబిస్తుందో అని చెవులు రిక్కించాడు. "మాట్లాడవేం."

"ఎక్కడ? ఎక్కడని అడుగుతన్నాను.'"

"తెలియదు",

"నీ కెందుకు తెలుస్తుందీ" ఆవిడ నెత్తిన మొట్టి

"ఇదిగో ఈ కాఫీ అతనికిచ్చిరా. మాటమాటకీ నేవెళ్ళాలంటే అసహ్యంగా వుంటుంది."

జ్యోతి యెంత నిరాకరించినావదలల్లేదు తల్లి. జ్యోతి ట్రే పట్టుకుని మెల్లగా వచ్చింది గదిలోకి తలవంచుకునే టీపాయ్ మీద పెట్టేస్తున్నా గోపీ గమనించనట్లు పుస్తకంలో తలదూర్చి గోడవైపు తిరిగి పడుకున్నాడు. జ్యోతి వెళ్ళిపోతోంది. అరె అనుకుని ఇటు తిరిగి "జ్యోతీ" అన్నాడు. తన గొంతు తనకే యెంతో మృదువుగా విన్పించి విస్తుపోయాడు. జ్యోతి అనిపేరు పెట్టి అసలా పిల్లతో మాట్లాడటం ఇదే మొదలు.

అప్పటికే దర్వాజా దగ్గరికి వెళ్ళిన జ్యోతి అలాగే ఆగిపోయింది. వెనక్కి వచ్చే ప్రొద్దున తన చేతికి చిక్కిన రిబ్బన్ ఇచ్చేయాలని షర్టు జేబులోనే పెట్టుకుని సమయం కోసం చూస్తున్నాడు. రెండు నిమిషాలు అలాగే నిల్చుని గోపీ మరేం మాట్లాడకబోయేసరికి మెల్లగా వెళ్ళిపోయింది.

ఎంత నిర్లక్ష్యం? ఇంత చిన్నపిల్లకి ఎంత పొగరు? గోపీ వళ్లు భగ్ మంది. కాఫీ తాగనే లేదు.

కాస్సేపటికి నౌకరు కుర్రాడొచ్చి చల్లారిన కాఫీ కప్పు తీసుకు వెళ్ళిపోయాడు. అత్తగారు జ్యోతిని యేదో మందలిస్తోంది గొంతు తగ్గించి. ఆవిడే తెచ్చి ఇచ్చింది కాఫీ.

సాయంకాలం చల్లగాలికి అలా షికారుగా వెళ్ళాడు. ఆ ఇంటికి ఫర్లాంగు దూరంలో పెద్ద చెరువు. దానిలో రకరకాల కలవ పూవులు, యెంతో హాయిగా వుంది. చెరువు మెట్లమీద కూర్చుని అస్తమిస్తున్న సూర్యబింబాన్ని తదేకంగా చూస్తు ఆలోచిస్తున్నాడు.

జ్యోతి ఈ అడవిలో పెరగటం వల్లనేమో మనస్సు యెదగలేదు. అయినా పన్నెండేళ్ళు కూడా లేని పిల్ల మనస్సు ఇంకెలా వుంటుంది. ఏది ఏమైనా పెంకితనం మాత్రం చాలా వుంది. ఈ జ్యోతిని గురించి ఆలోచించడం అనవసరం. రేపే వెళ్ళిపోయి మామయ్యకి వుత్తరం రాస్తాను. నీవు నాకు కట్టిన పిల్ల "అందాల బొమ్మ" అన్నావుగా వెళ్ళి ఓ సారి చూసిరా కడుపు నిండిపోతుంది. జుట్టంతా కూడా వూడిపోయి పిచ్చికలు పీకేసినట్లుంది. ఛీఛీ.. ఈ పిల్లని జాలి తలచకూడదు. అంతే దృఢ నిశ్చయంతో ఇంటికి మరుసటి రోజే ప్రయాణమైనాడు.

మామగారు ఖరీదైన సూటు బట్టలతో బాటు జరీ అంచు పంచలిచ్చి కట్టుకునేవరకూ వూరుకోలేదు. బండిలో యెక్కి స్టేషనుకు వచ్చేస్తు కూడా వెనక్కి చూస్తూనే వున్నాడు. జ్యోతి కన్పిస్తుందేమోనని. ఎవరెవరోఆడపిల్లలు తొంగి తొంగి తననే చూస్తున్నారు. కానీ వాళ్ళలో జ్యోతి లేదు. ఆ పిల్లకి బాధ లేనప్పుడు నేనింతగా యెందుకు ఆలోచించాలి!

అత్తగారి ఇల్లు కనుమరుగవుతుండగా పెరటి గోడ ప్రహరీ మీద ఓ ఆడపిల్ల తల కన్పించి జ్యోతేనా అని పరీక్షగా చూస్తుండగానే బండి మలుపు తిరిగి స్టేషను వైపు నడిచింది. గోపీ దీర్ఘంగా నిట్టూర్చి తల తిప్పేసుకున్నాడు. అంతే అలా వెళ్ళిపోయినవాడు మరి నాలుగు సంవత్సరాలు అత్తవారింటి ఛాయలకి రాలేదు. జ్యోతిని చూడలేదు.

పండగలకి రమ్మని మామగారి దగ్గరనుంచి యెన్నో సార్లు వుత్తరాలు వచ్చినా తీరుబడి లేదని ఓ కవరు రాసేవాడు. తల్లిమాత్రం అప్పుడప్పుడూ కోడల్ని పండక్కి తీసుకువచ్చాం, నోములు నోయిస్తున్నాం, నువ్వూ తప్పక రావాలి అని యెన్నో సార్లు రాసింది. ఇక టెలిగ్రాం వచ్చేసరికి భయపడి ఇంటికి వచ్చేశాడు. ఇంటినిండా వున్న బంధువులని చూసి విస్తుపోయి కారణం యేమిటని తల్లి నడిగి ఆవిడ చెప్పింది అర్థం గాక తర్వాత రామన్న చెప్పినదాన్ని గ్రహించి చరచరా లేచి తల్లి దగ్గరి కెళ్ళి కారాలూ మిరియాలు నూరుతూ.

నేనిలాంటి వాటిని ఒప్పుకోను. అన్నాడు గొంతు చించుకుని.

"అలా అంటే యెలారా! రజస్వలైన పిల్ల నెన్నాళ్ళు పుట్టింట్లో వుంచుతాం. మరి రజస్వలైన నక్షత్రం మంచిదికాదు. శాంతి కావాలట పీటలమీద కూర్చోకుంటే యెలా' తల్లి నచ్చ చెప్పబోయింది.

"వెధవ అర్థంలేని ఆచారాలు. నేచచ్చినా పీటల మీద కూర్చోను. అయినా ఆ పిల్ల రజస్వలైతే నేనెందుకు శాంతి చేసుకోవాలి? పీటల మీద కూర్చోవాలి?"

"ఒరే గోపీ నీ పెళ్ళాం. ప్రక్కనే నువ్వు కూర్చోబోతే నే కూర్చోనా?"

మేనమామ మోటుహాస్యానికి వళ్ళు మండిపోయింది.

"మావయ్యా నాకిప్పుడు చాలా కోపంగావుంది అనవసరంగా మాట్లాడితే జవాబు ఘాటుగా చెప్పవలిసి వస్తుంది. మీరెవ్వరూ మాట్లాడవద్దు నాకిప్పుడు ఇలాంటి అవసరాలు యేం లేవు. నా ఇబ్బంది హోటల్ తిండి పడక పోవటమే. అమ్మమ్మని నాతో పంపేయండి. వండి పెడుతుంది. మరింకేం అవుసరం లేదు. చెప్తున్నాను" ఖచ్చితంగా చెప్పేశాడు.

అయ్యో అయ్యో ! వాళ్ళని రేపు రాత్రికి బయలుదేరి రమ్మని ఉత్తరం కూడా రాశాం. ఇక్కడ ఏర్పాట్లన్నీ చేసుకున్నాం. ఇప్పుడు నువ్విలా అంటే ఎలాగురా? అయినా కోడలుపుట్టింట్లో ఒక్కక్షణం వుండటానికి వీల్లేదు. ఇప్పటికే ఆలశ్యం అయింది. కార్యం కాకుండా పిల్లనెలా పంపుతారు. మేమేం ముఖం పెట్టుకుని వాళ్ళకి చెప్తాం. తల్లి గొడవ పెట్టింది.

"నోరు మూసుకుని నే చెప్పినట్లు చెయ్యి. ఇంకా నాలుగు రోజులు శలవు పెట్టు. వెళ్ళేప్పుడు కోడల్ని వెంటతీసుకెళ్ళు. మరోమాట వీల్లేదు."

తండ్రి గద్దించాడు.

"నాకా పిల్ల అక్కరలేదు. కావాలంటే మీదగ్గరే వుంచుకోండి".

కామేశ్వర్రావు ఆవేశం యెక్కువైపోయింది. తల్లి శాంతమ్మ కొడుకుని సర్దలేక భర్తకిచెప్పలేక చుట్టాలంతా వింటున్నారని భయపడి "ఒరే తమ్ముడూ ఉపాయంగా మమ్మల్ని గట్టెక్కించరా" బ్రతిమలాడింది.

"ఒరే గోపీ సరే నీ మాట వింటాం. ఆ పిల్లని తీసుకొచ్చి ఇక్కడ దించేయి. అమ్మమ్మని తీసుకువెళ్ళి నువ్వు కాపురం పెట్టి అన్నం వండించుకో నీమాట వింటాం. అయితే కార్యం లేకుండా పిల్లని పంపండని మేం అడగలేం. నీకీ ఆచారాలు

ఇష్టంలేదని మీమామగారికి చెప్పి వాళ్ళనిద్దరినీ రానవుసరం లేదని జ్యోతిని తీసుకొచ్చేసెయ్యి. నీ కిష్టంలేని పెళ్ళి చేసినందుకు ఆ కోడల్ని నీ తల్లిదండ్రులే వుంచుకుంటారు.

ఈ ఒప్పందం నువ్వు వింటేనే నీ మాట మేం వింటాం?"

"సరే .. నేనే వెళ్ళి తీసుకువచ్చి ఇక్కడ పారవేసి వెళ్ళి పోతాను. నాకేం భయం లేదు" విసురుగ్గా వెళ్ళి పోయాడు.

ఉత్తరం రాయకుండా రైలు దిగిన అల్లుడికి స్వాగతం యెవరు వెళ్ళి చెప్తారు. పాపం ప్రసాదరావు తలవంచుకుని తన రూములో కూర్చుని యేదో రాసుకుంటున్నాడు. గోపీకృష్ణ స్టేషను గేటుదాటి బైటకి వచ్చేశాడు. ఆపాటికి నోరెండి పోతోంది. ఓ వంద గజాలు నడిచే సరికి తను అంత క్రితం షికారుగా వచ్చి కూర్చున్న చెరువు కన్పించి గబగబా కట్ట దగ్గర కొచ్చి ఒక్కొక్క మెట్టూ దిగుతూ నీళ్ళ వైపు చూశాడు. అది వరకులాగాన నీళ్ళ నిండుగా కలువ పువ్వులు అందంగా వున్నాయి. చల్లటి గాలి అల్లుడని కాబోలు స్వాగతం చెప్పి రివ్వున వెళ్ళిపోయింది. ఆ పరిసరాలని చూస్తూపరవశుడై దాదాపు ఆఖరు మెట్టు మీద రెండు చేతులూ గడ్డం క్రింద పెట్టుకుని ఓ పదహారేళ్ళ అమ్మాయి దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తూ తను నీళ్ళ కోసం తెచ్చుకున్న బిందె నీళ్ళ మీద తేలుతూ చెరువులో చాలా లోపలికి వెళ్ళిపోవటం కూడా గమనించకుండా ఆ అందాల బొమ్మ ఆలోచనల్లో తేలిపోతుంది.

వూదారంగు ఆఫ్ వాయిల్ చీరె అదే రంగు జాకెట్టు వేసుకుని తలలో డిశంబరు పువ్వులు పెద్ద మాలగా పెట్టుకుని వూదారంగు గాజులు చేతినిండా వేసుకుంది. తెల్లటి అందమైన శరీరం రంగుకి వూదా రంగు గాజులు భలే అందాన్నిస్తున్నాయి. బెత్తెడు వెడల్పున బారెడు జడ క్రిందకి జారివుంది. చెవులకి మాత్రం ఎర్ర రాళ్ళ జుకీలు సన్నగా వూగుతున్నాయి. నీళ్ళ మీదనించి వచ్చే పిల్లగాలులు ఆ అమ్మాయి ముంగురులని చెదరగొట్టి పోతున్నా ఆ పిల్ల బాహ్య ప్రపంచంలోకి వూడి పడలేదు. బిందెని చూసుకోలేదు.

"అబ్బ! ఏం అందం? ఎవరీ అందాల బొమ్మ." అనుకుంటూ మెల్లిగా నీళ్ళలో దోసిలి కడిగి ఆ పిల్లవైపు మరో సారి చూశాడు. అప్పటి వరకూ బొమ్మలా కూర్చున్న ఆ పిల్లలో కదలిక కల్గి వులిక్కిపడి నీళ్ళు తాగే యువకుడివైపు చూసి వెంటనే లేచి నిలబడింది.

ఎవరీ కొత్త వ్యక్తి అనుకొని ముఖం తిప్పుకోబోయి మరోసారి తల యెడం ప్రక్కకి వంచి పరీక్షగా చూసింది. ఈ కళ్ళు యెక్కడో చూసినట్లున్నాయి అని గోపీ మరీ పరీక్షగా చూశాడు. ఆ అమ్మాయి కళ్ళల్లో భయం. పెదవుల్లో వణుకు. తలకుడి ప్రక్కకి వాల్చి మరోసారి చూసింది. గుర్తించేసింది. సన్నగా వణికినట్లైంది. అంతలోనే తెల్లబోయినా వెంటనే తన వెడల్పాటి కళ్ళు మరీ వెడల్పు చేసి గోపీని కిందనుంచి పైకి మరోసారి చూసి ఇంక పరుగుతీసింది.

గోపీలో సంతోషం, ఆశ్చర్యం, సందేహం ముప్పిరి గొనగా ఈ అమ్మాయి ఈ అందాల బొమ్మ ఈ జ్యోతి నాభార్య. జ్యోతి మై వైఫ్ నా అర్ధాంగి. జ్యోతి నిజంగానే ఇంత అందంగా తయారవటమా. నా భార్య. ఆ పుల్లలాంటి కాళ్ళూ చేతులూ పీచుజుట్టూ జ్యోతి, యీజ్యోతే. అల్లుడు నిశ్శబ్దంగా రైలు దిగి ఇంటికెళ్ళాడనే వార్త ఎలా చేరిందో ప్రసాదరావు రొప్పుతో వచ్చేశాడు. అత్తగారునోరు తెరిచేసింది. తమరే జ్యోతిని తీసుకుని ఈ రాత్రికే ప్రయాణమవ్వాల్సి వుంటే హఠాత్తుగా అల్లుడిలా వూడి పడేసరికి ఆవిడకి మతిపోయింది.

కాఫీ స్నానం, భోజనం అయిపోయిన తర్వాత ప్రసాదరావు విషయం మెల్లగా కదిలించాడు.

"నాన్నగారు, అమ్మ అర్థంలేని ఛాదస్తాలు పోతూన్నారు. చూడండి నాకిలాంటివి ఇష్టంలేదు. నాకు ఎక్కువ శలవులేదు. రేపే జ్యోతిని తీసుకు వెళ్లిపోవటానికే వచ్చాను' క్లుప్తంగా చెప్పేశాడు.

అల్లుడు మొదట జ్యోతి అంటేనే విముఖుడుగా వున్నాడు. పిల్ల కాపురం యేమైపోతోందో అనుకున్న అత్తమామలు స్వయంగా తీసుకువెళతానన్నందుకు సంతోషపడినా కార్యం కాకుండా పిల్లని అల్లుడి వెంట పంపటానికి బోలెడంత బాధపడిపోయారు. 'వీల్లేదు పంపం' అని చెప్పలేరు. పంపంఅని అంటే అల్లుడుకు కోపం వచ్చి వెళ్ళిపోతాడేమో అని లోలోపల భయపడిపోతూ ఎలా అల్లుడికి నచ్చ చెప్పి ఆ కాస్త అడ్డంకి తీర్చేసి పంపటమో ఆ రాత్రి అంతా ఆలోచిస్తూ వుండిపోయారు.

గోపీకి జ్యోతిని మళ్ళీ ఒకసారి చూడాలనీ కబుర్లుచెప్పాలనీ యెన్నెన్నో కోరికలు త్వరపెడుతున్నాయి. జ్యోతి నా వైపు అలా భయంగా చూస్తుందెందుకు? బహుశా పెళ్ళప్పుడు తర్వాత కఠినంగా ప్రవర్తించి నందుకు గాయపడి వుండవచ్చు. ఆ భయాన్ని పోగొట్టాలి. జ్యోతిని నాదాన్ని చేసుకోవాలి. ఎన్నెన్నో ఆలోచనలు! కంటి మీద కునుకు రావటంలేదు.

జ్యోతి తమలపాకుల చిలకలు పట్టుకొని వచ్చి గోపీ కుర్చీ దగ్గర పళ్ళెం పెట్టి మెల్లగా వెళ్ళిపోతుంటే చటుక్కున చెయ్యి పట్టుకొని ఆపాడు.

"జ్యోతీ నీతో మాట్లాడాలి కూర్చో" జ్యోతి చెయ్యి మెల్లగా విడిపించుకోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నా గోపీ వదల్లేదు. మెత్తగా వున్న ఆ చేయి స్పర్శే అతనిలో యెన్నో కోర్కెలని రేపుతోంది. ఉ ఙఛైర్‌లో లేచి కూర్చుని తన ప్రక్కనే మరో కుర్చీలో కూర్చోమన్నాడు. జ్యోతి తల వంచుకొని బొమ్మలాగా కూర్చుంది. జ్యోతి నిన్ను తీసుకువెళ్ళటానికే వచ్చాను. నాకు హోటల్ భోజనం పడటంలేదు. మరి నీకు వంటచెయ్యటం వచ్చా?

జ్యోతి తలెత్తి చూడలేదు. జవాబు చెప్పలేదు.

"పోనీలే మన వెంట అమ్మమ్మని తీసుకు వెడదాం. నీకేం ఇబ్బందిలేదు. సరేనా"

"........................"

జ్యోతి మౌనం అతనిలోని హుషారుని చంపేస్తోంది. అయినా శాంతం తెచ్చుకుంటూ మళ్ళీ అన్నాడు. "నా దగ్గరికిరావటం ఇష్టంలేదా? నోటితో చెప్పాలి."

"........................"

"నాకు జవాబు కావాలి. నువ్వు చెప్పకుంటే ఇక్కడే వదిలేసి వెళ్ళిపోతాను."

"........................"

"మాటలురావా!" కోపాన్ని అణుచుకుంటున్నాడు.

"........................"

"బొమ్మల పెళ్ళి చేయిస్తూ పెళ్ళి వారమండీ అంటూ పాటలు పాడగలవుగానీ నాతో ఒక మాట మాట్లాడలేవా? పోనీ నీ బొమ్మలు తెచ్చుకో. అక్కడ పెళ్ళిళ్ళు చేయిద్దువుగానీ." కసిగా అన్నాడు.

"మానేశాను" మెల్లగా అంది.

అమ్మయ్య అంబ పలికింది. ఇంక పర్వాలేదనుకుని "అయ్యో యెందుకు మానేశావ్" సానుభూతి కురిపించాడు.

"నే పెద్దదాన్ని అయానుగా అందుకు. ఇంక గోపీ అడిగిన ప్రతి మాటకి జవాబిచ్చేసింది. జ్యోతిని దగ్గరగా లాక్కుని హృదయానికి హత్తుకున్నాడు.

గోపీ వెళ్ళాలన్నట్లుగా మరుసటిరోజు వెళ్ళలేక పోయాడు. మూడో రోజు రైలుకి బయలుదేరాడు. అయితే తల్లిదండ్రులు దగ్గరికి కాక తన వుద్యోగం వూరికే సరాసరి టిక్కెట్టు తీసుకున్నాడు.

రైల్వేస్టేషనుకి అత్తమామలు జ్యోతి, స్నేహితులూ వచ్చి వీడ్కోలిచ్చారు. జ్యోతి కళ్ళనుంచి కన్నీటి ముత్యాలు వర్షిస్తున్నాయి. అందరూ కళ్ళు తుడుచుకుంటూ వీడ్కోలిస్తూంటే గోపీ మనస్సు మూలిగింది. ఇందరి ఆత్మీయుల మధ్య నుంచి వేరు చేసి దూరంగా తీసుకు వెళ్ళిపోతున్న నేను ఎంత కఠినుడిని అనుకుంటూ జ్యోతి దగ్గరగా వచ్చి కూర్చున్నాడు. జ్యోతి వెక్కివెక్కి యేడుస్తూ ముఖం రెండు చేతుల్లోను కప్పుకున్నది. ఆమెని దగ్గరికి తీసుకుని ప్రేమగా జ్యోతీ! ఇంక ఒక్కరోజుకూడా నువ్వు దగ్గర లేకుండా వుండను. వుండలేను. మరి నువ్వు ఇంక ఏడుపు మానేసి కబుర్లు చెప్పు. వూ... సిగ్గు నిన్నరాత్రితోనే పోయింది. ఇటు వైపు చూడు. మన సంసారం ఎలా వుండాలో శెలవుల్లో ఏఏ సినిమాలు షికార్లు వెళ్ళాలి లిస్టుతయారు చెయ్యి' అంటూ జ్యోతిని దగ్గరగా హత్తుకున్నాడు. జ్యోతి అతని పరిష్వంగంలో మైమరిచి పోయింది.

ఇంక గోపీకృష్ణ శాంతమ్మ తండ్రీ మేనమామా గోపీ కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు.కోడలికోసం ఆతురత పడిపోతోంది శాంతమ్మ. మేనమామ మాత్రం అర్థంగాక కాలుగాలిన పిల్లిలా ఇల్లూ వాకిలీ తెగ తిరుగుతున్నాడు. కొడుకు కోసం యెదురు చూస్తుంటే అతను గాక అతను రాసిన వుత్తరం అందింది. మేనమామ ఖంగారుగా చించాడు కవరు.

మామయ్యా,

ఇక్కడ కొచ్చి జ్యోతిని చూసేసరికి నా అభిప్రాయాలూ ఆలోచనలూ తలక్రిందులయ్యాయి. ఈ అందాల బొమ్మని మీ దగ్గరికి తీరా తీసుకొస్తే నీవు నన్ను యేడిపించి వదులుతావు అని తెల్సు. నా వెంట పంపరనీ తెల్సు. నే వద్దన్నా నన్నుందుకు నాకు గుణపాఠం చెప్తారనీ తెల్సు. అందుకే నీ ఎత్తుకి పైయెత్తు వేసి మామగారి మనస్సుకి బాధకలక్కుండా ఆ కాస్త అడ్డంకూ తీర్చేసుకొని జ్యోతిని నావెంట వుద్యోగం వూరు తీసుకు వెళ్ళిపోతున్నాను. మరి అమ్మకి నాన్నగార్కి నచ్చ చెప్పే బాధ్యత నీదే. అమ్మకోపం పోగానేవెంటబెట్టుకుని నాదగ్గరికి తీసుకురా, ఏం.. వస్తావుగా అమ్మకీ నాన్నగార్కి ముఖ్యంగా అమ్మమ్మకి నానమస్కారాలు. మరి నీకేం చెప్పాలో తెలియదు.

ఇట్లు నీ మేనల్లుడు గోపీ.

వుత్తరం సాంతంగా విన్న శాంతమ్మ తండ్రీ... ఆ అంటూ నోరు తెరిచేశారు.

"అక్కయ్యా ! బావగారూ వాడు నా మేనల్లుడండీ నా మేనల్లుడు" అంటూ గర్వంగా మీసం మెలేస్తూ పెద్దగా నవ్వేశాడు మేనమామ.